

- 3) Συνάδει προς τα άρθρα 6 και 7 της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές, ο περιορισμός του αναδρομικού αποτελέσματος της ακυρότητας καταχρηστικής ρήτρας ελαχίστου επιτοκίου περιλαμβανόμενης σε σύμβαση που συνάπτεται με καταναλωτές, βάσει εκτίμησης του κινδύνου σοβαρής προσβολής της οικονομικής δημόσιας τάξεως και της καλής πίστεως;
- 4) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο προηγούμενο ερώτημα, επί ατομικώς ασκηθείσας αγωγής για την αναγνώριση ακυρότητας καταχρηστικής ρήτρας συμβάσεως που συνάπτεται με καταναλωτές, συνάδει προς τα άρθρα 6 και 7 της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές, το να τεκμαίρεται η ύπαρξη κινδύνου σοβαρής προσβολής της οικονομικής δημόσιας τάξεως ή πρέπει η εκτίμηση και διαπίστωση του κινδύνου αυτού να γίνεται με κριτήριο τα συγκεκριμένα οικονομικά στοιχεία από τα οποία προκύπτουν οι μακροοικονομικές επιπτώσεις της αναγνώρισης αναδρομικού αποτελέσματος στην ακυρότητα καταχρηστικής ρήτρας;
- 5) Περαιτέρω, επί ατομικώς ασκηθείσας αγωγής για την αναγνώριση ακυρότητας καταχρηστικής ρήτρας συμβάσεως που συνάπτεται με καταναλωτές, συνάδει προς τα άρθρα 6 και 7 της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, [σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές], το να εκτιμάται η ύπαρξη κινδύνου σοβαρής προσβολής της οικονομίας με κριτήριο τις οικονομικές επιπτώσεις που θα είχε τυχόν άσκηση ατομικής αγωγής από μεγάλο αριθμό καταναλωτών; Ή πρέπει, αντιθέτως, η σχετική εκτίμηση να γίνεται με κριτήριο τις επιπτώσεις που θα έχει για την οικονομία η συγκεκριμένη αγωγή που ασκεί ατομικώς ο καταναλωτής;
- 6) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο τρίτο ερώτημα, συνάδει προς τα άρθρα 6 και 7 της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές, η αφηρημένη αξιολόγηση της συμπεριφοράς οποιουδήποτε επαγγελματία για τη διαπίστωση της καλής πίστεως εκ μέρους του;
- 7) Ή απαιτείται, αντιθέτως, να εξετάζεται και να διαπιστώνεται η καλή πίστη σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, με κριτήριο τη συγκεκριμένη συμπεριφορά που επέδειξε ο επαγγελματίας κατά τη σύναψη της συμβάσεως και την εισαγωγή της καταχρηστικής ρήτρας στη σύμβαση, σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές;

(<sup>1</sup>) EE L 95, σ. 29.

## Προσφυγή της 6ης Αυγούστου 2015 — Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας

(Υπόθεση C-433/15)

(2015/C 354/25)

Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική

### Διάδικοι

Προσφεύγουσα: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εκπρόσωποι: P. Rossi, D. Nardi, J. Guillem Carrau)

Καθής: Ιταλική Δημοκρατία

### Αιτήματα

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

- α) να αναγνωρίσει ότι η Ιταλική Κυβέρνηση, μη διασφαλίζοντας την επιβολή της οφειλόμενης συμπληρωματικής εισφοράς επί της υπερβαίνουσας την εθνική ποσόστωση παραγωγής στην Ιταλία, από την πρώτη περίοδο κατά την οποία πράγματι επιβλήθηκε η συμπληρωματική εισφορά στην Ιταλία (1995/1996) έως την τελευταία περίοδο κατά την οποία διαπιστώθηκε πλεονάζουσα παραγωγή στην Ιταλία (2008/2009), στους μεμονωμένους παραγωγούς που είχαν συντελέσει σε κάθε μία από τις υπερβάσεις παραγωγής, καθώς και την άνευ καθυστερήσεων καταβολή της, κατόπιν κοινοποιήσεως του οφειλόμενου ποσού, από τους αγοραστές ή από τους παραγωγούς σε περίπτωση απευθείας πωλήσεων, ή, σε περίπτωση μη καταβολής της εντός της ταχθείσας προθεσμίας, την καταχώριση και εν τέλει αναγκαστική είσπραξη της από τους εν λόγω αγοραστές ή παραγωγούς, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που ίσχυαν κατά τις οικείες περιόδους, και ειδικότερα από τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του κανονισμού (ΕΚ) 3950/92 (<sup>1</sup>), του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΚ) 1788/2003 (<sup>2</sup>), των άρθρων 79, 80 και 83 του κανονισμού (ΕΚ) 1234/2007 (<sup>3</sup>), καθώς και, όσον αφορά τις εκτελεστικές διατάξεις της Επιτροπής, του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΚ) 536/1993 (<sup>4</sup>), του άρθρου 11, παράγραφοι 1, και 2, του κανονισμού (ΕΚ) 1392/2001 (<sup>5</sup>) και, τέλος, των άρθρων 15 και 17 του κανονισμού (ΕΚ) 595/2004 (<sup>6</sup>).

— β) να καταδικάσει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

### Ισχυρισμοί και κύρια επιχειρήματα

Προς στήριξη της προσφυγής της η Επιτροπή υποστηρίζει ότι από τα προσκομισθέντα από τις ιταλικές αρχές στοιχεία ή τα κτηθέντα με οποιονδήποτε άλλο τρόπο κατά την προ της ασκήσεως προσφυγής διαδικασία προκύπτει ότι το υπολειπόμενο προς εισπραξη ποσό της συμπληρωματικής εισφοράς ανέρχεται σε 1 343 εκατομμύρια ευρώ. Το πράγματι εισπραχθέν συνολικό ποσό της συμπληρωματικής εισφοράς αντιστοιχεί σε περίπου 282 εκατομμύρια ευρώ από το συνολικώς καταλογισθέν ποσό της εισφοράς περίπου 2 305 εκατομμυρίων ευρώ, για το διάστημα από την πρώτη περίοδο εμπορίας οπότε και άρχισε να λειτουργεί επισήμως το σύστημα συμπληρωματικής εισφοράς στην Ιταλία (περίοδος 1995/1996) έως την τελευταία περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας σημειώθηκε πλεονάζουσα παραγωγή (περίοδος 2008/2009). Μετά την αφαίρεση των ποσών που καλύπτονται από τα χρονοδιαγράμματα αποπληρωμής (469 εκατομμύρια ευρώ) και των ποσών που κηρύχθηκαν μη ανακτήσιμα (211 εκατομμύρια ευρώ), η αναλογία μεταξύ της εισφοράς που πράγματι εισπράχθηκε και του προς εισπραξη υπολοίπου, μη συμπεριλαμβανομένων των ποσών που καλύπτονται από χρονοδιαγράμματα αποπληρωμής και των ποσών που κηρύχθηκαν μη ανακτήσιμα, αντιστοιχεί σε 21 %. Κατ' ουσίαν, τα ποσά που πράγματι ανακτήθηκαν αντιστοιχούν σε λιγότερο από το 1/4 του προς ανάκτηση ποσού κατά την ταχθείσα με την αιτιολογημένη γνώμη ημερομηνία.

Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το ποσοστό των πράγματι ανακτηθέντων ποσών σε σχέση προς το ποσοστό των καταλογισθέντων ποσών, για κάθε οικεία περίοδο εμπορίας, μη συμπεριλαμβανομένων των ποσών των καλυπτόμενων από χρονοδιαγράμματα αποπληρωμής και των κηρυχθέντων μη ανακτήσιμων, καταδεικνύουν την αναποτελεσματικότητα του συστήματος επιβολής της συμπληρωματικής εισφοράς, καθόσον ήταν σε γενικές γραμμές κάτω του 21 % κατά τις οικείες περιόδους και παρά το γεγονός ότι κατά τη λήξη της καθορισθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη περιόδου είχαν παρέλθει περισσότερα από 5 έτη από τη λήξη της τελευταίας περιόδου εμπορίας κατά την οποία είχε σημειωθεί πλεονάζουσα παραγωγή στην Ιταλία.

Όσον αφορά τους δικαιολογητικούς λόγους που προέβαλε η Ιταλία, σύμφωνα με τους οποίους η ανάκτηση των οφειλομένων ποσών της εισφοράς είχε παρεμποδισθεί στην πράξη από διάφορες εκκρεμείς προσφυγές τις οποίες είχαν ασκήσει οι οφειλέτες κατά των απαιτήσεων πληρωμής, η Επιτροπή προσκόμισε στοιχεία σχετικά με τα πράγματι ανακτηθέντα ποσά έναντι των προς εισπραξη ποσών τα οποία δεν είχαν αμφισβητηθεί, για εκάστη των οικείων περιόδων εμπορίας. Από τα στοιχεία προκύπτει ότι από το καταβλητέο ποσό των περίπου 1 068 εκατομμυρίων ευρώ, μόνον 241 εκατομμύρια ευρώ έχουν ανακτηθεί, όπερ αντιστοιχεί στο 23 % του αξιούμενου ποσού, γεγονός για το οποίο δεν συντρέχει κάποια δικαιολόγηση.

Δεδομένου ότι σκοπός της συμπληρωματικής εισφοράς είναι η αποτροπή παραγωγής γάλακτος υπερβαίνουσας τις εθνικές ποσοτώσεις αναφοράς (ΕΠΑ), εξαιτίας της συνεχιζόμενης μη ανακτήσεως των εν λόγω σημαντικών ποσών 20 έτη από την εισαγωγή στην Ιταλία του καθεστώτος ποσοτώσεων για την παραγωγή και έξι έτη από την τελευταία καταχωρισθείσα υπέρβαση των ιταλικών ΕΠΑ το σύστημα συμπληρωματικής εισφοράς έχει απωλέσει την πρακτική αποτελεσματικότητα την οποία επιδίωκε ο νομοθέτης, όπως προκύπτει και από τις επανειλημμένες υπερβάσεις που διαπιστώθηκαν για κάθε περίοδο από 1995/1996 έως 2008/2009.

Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η μη ανάκτηση τόσο σημαντικών ποσών της συμπληρωματικής εισφοράς οφείλεται σε συγκεκριμένες αμέλειες της Ιταλικής Δημοκρατίας, όπερ εξηγεί την αναποτελεσματικότητα του συστήματος επιβολής συμπληρωματικής εισφοράς στην Ιταλία για το οικείο διάστημα.

Πρώτον, η νομοθετική σύγχυση η οποία χαρακτηρίζει την ιταλική εκτελεστική νομοθεσία έχει προκαλέσει καθυστέρηση στην πραγματική εφαρμογή του συστήματος εισφοράς στην Ιταλία και έναν ασυνήθιτο όγκο δικαστικών υποθέσεων, με αποτέλεσμα να παρεμποδίζεται η ανάκτηση της οφειλόμενης εισφοράς εξαιτίας της αναστολής των πληρωμών που διατάσσουν τα εθνικά δικαστήρια ως προληπτικό μέτρο.

Δεύτερον, η Ιταλία δεν έχει χρησιμοποιήσει αποτελεσματικώς όλους τους διαθέσιμους διοικητικούς μηχανισμούς για την πραγματική ανάκτηση των οφειλομένων ποσών της εισφοράς, όπως την αντιστάθμιση. Η δυνατότητα αντιστάθμισης των προς εισπραξη εισφορών με ενισχύσεις στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής έχει θεωρηθεί κατά τρόπο αναποτελεσματικό και με καθυστέρηση, ενώ ισχύει έως σήμερα νομοθεσία η οποία παρεμποδίζει την εφαρμογή του συστήματος αυτού.

Τρίτον, οι διαδικασίες ανακτήσεως έχουν ως επί το πλείστον ανασταλεί από της ενάρξεως της ισχύος του νόμου 33/2009 έως σήμερα, λόγω της απουσίας εκτελεστικών διατάξεων ή συνάψεως συμφωνιών μεταξύ των αρχών και των οργάνων που απαιτούνται για την επανεκκίνηση των εν λόγω διαδικασιών.

Τέταρτον, η Επιτροπή δέχεται ότι, εξαιτίας μεθοδολογικών σφαλμάτων των αρμοδίων αρχών για τη διαδικασία ανακτήσεως, απαιτητά ποσά θεωρούνται εσφαλμένως μη ανακτήσιμα, με αποτέλεσμα να καθίσταται περαιτέρω αναποτελεσματική η ανάκτηση της συμπληρωματικής εισφοράς.

- (<sup>1</sup>) Κανονισμός (ΕΟΚ) 3950/92 του Συμβουλίου, της 28ης Δεκεμβρίου 1992, για τη θέσπιση συμπληρωματικής εισφοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 405, σ. 1).
- (<sup>2</sup>) Κανονισμός (ΕΚ) 1788/2003 του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2003, για θέσπιση εισφοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 270, σ. 123).
- (<sup>3</sup>) Κανονισμός (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα (Ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ) (ΕΕ L 299, σ. 1).
- (<sup>4</sup>) Κανονισμός (ΕΟΚ) 536/93 της Επιτροπής, της 9ης Μαρτίου 1993, περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής της συμπληρωματικής εισφοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 57, σ. 12).
- (<sup>5</sup>) Κανονισμός (ΕΚ) 1392/2001 της Επιτροπής, της 9ης Ιουλίου 2001, για λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 3950/92 του Συμβουλίου για τη θέσπιση συμπληρωματικής εισφοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 187, σ. 19).
- (<sup>6</sup>) Κανονισμός (ΕΚ) 595/2004 της Επιτροπής, της 30ής Μαρτίου 2004, για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 1788/2003 του Συμβουλίου για τη θέσπιση εισφοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 94, σ. 22).

**Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως την οποία υπέβαλε το The Labour Court, Ιρλανδία (Ιρλανδία) στις 13 Αυγούστου 2015 — Dr. David L. Parris κατά Trinity College Dublin, Higher Education Authority, Department of Public Expenditure and Reform, Department of Education and Skills**

(Υπόθεση C-443/15)

(2015/C 354/26)

Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική

#### **Αιτούν δικαστήριο**

The Labour Court, Ιρλανδία

#### **Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης**

Εκκαλών: Dr. David L. Parris

Εφεσίβλητοι: Trinity College Dublin, Higher Education Authority, Department of Public Expenditure and Reform, Department of Education and Skills

#### **Προδικαστικά ερωτήματα**

- 1) Συνιστά δυσμενή διάκριση για λόγους που άπτονται του σεξουαλικού προσανατολισμού, κατά παράβαση του άρθρου 2 της οδηγίας 2000/78/ΕΚ (<sup>1</sup>), η εφαρμογή όρου προγράμματος συνταξιοδοτήσεως επαγγελματιών, σύμφωνα με τον οποίο, σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου, δεν επιτρέπεται η καταβολή συντάξεως επιζώντος στον επιζώντα ομόφυλο σύντροφο με τον οποίο έχει συνάψει σύμφωνο συμβιώσεως, καθόσον απαιτείται από τον ασφαλισμένο και τον καταχωρισθέντα σύντροφό του να έχουν συνάψει σύμφωνο συμβιώσεως πριν από τη συμπλήρωση του 60ού έτους ηλικίας του ασφαλισμένου, υπό περιστάσεις κατά τις οποίες το εθνικό δίκαιο δεν επέτρεπε τη σύναψη συμφώνου συμβιώσεως παρά μόνον ατότου ο ασφαλισμένος είχε ήδη πλέον συμπληρώσει το 60ό έτος ηλικίας και ο ίδιος και ο καταχωρισθείς σύντροφός του συμβίωναν πολύ πριν από την ημερομηνία αυτή;

Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα:

- 2) Συντρέχει διάκριση για λόγους που άπτονται της ηλικίας, κατά παράβαση του άρθρου 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 6, παράγραφος 2, της οδηγίας 2000/78/ΕΚ, όταν ο υπόχρεος παροχής στο πλαίσιο προγράμματος συνταξιοδοτήσεως επαγγελματιών περιορίζει το δικαίωμα για σύνταξη επιζώντος υπέρ του ομόφυλου καταχωρισθέντος συντρόφου του θανόντος ασφαλισμένου, στον βαθμό που απαιτεί από τον ασφαλισμένο και τον καταχωρισθέντα σύντροφό του να έχουν συνάψει σύμφωνο συμβιώσεως πριν από τη συμπλήρωση του 60ού έτους ηλικίας του ασφαλισμένου όταν: